

Majelenik mindennap a délutáni órákban.

Előfizetési díj:
Egész évre 12 ft, fél évre 6 ft, év-
negyedre 3 ft o. é.

Szerkesztői szállás: belső-fordulatra 122. sz.
Kiadó-hivatal: A tanácsház mellett, az emelet
hátsó részében.

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI NAPILAP.

Hirdetési díj: öt hasábos garmond sorért 1-ször
7 kr. 2-ször 6 kr. 3-ször 5 kr. s egyszeri beiktatás
után 30 kr. bélyegdíj. — Hirdetéseket felvételnek:
Helyben: a kiadó-hivatalban és Demjén László
könyvkereskedésében. Pesten: Zeisler M. (király-
utca 60. sz.) Bécsben: Haasenstein és Vogler-
né (Neuer-Markt 11. sz.) Oppelik Alajosnál (Woll-
zeile 22. sz.) Rudolf Mosse off. Zeitungs-Agent
Nyilvántartási czikk: sora után 20 kr. előleg beküldése mellett a szer-
kesztőséghez czimzendők. — Előfizetéseket s hir-
detési díjak a vidékről a szerkesztőséghez, hely-
ben a kiadó-hivatalhoz küldendők be.

Mentsük meg az erdélyi részeket!

(Ss.) Nagy fába vágtuk a fejszét, mondhatná valaki. Korántsem, a dolog felette egyszerű, így vélekedik a „Hon.” Igaz, hogy a tatárok még nem állanak határainkon s az orosz sereg se jár nyomunkban, a mi a megmentés feladatát tetemesen könnyíti; de azért „Erdély politikai szempontból nagyon szomorú képet ad” — így írja ezt a „Hon.” a nagy költő lapja, s minthogy a nemzeti poéták gyakran valának jócskák, kik a jövőbe is beláttak; valószínű, hogy áttekintik a jelent is, kell tehát valami rohadtnak lenni politikai állapotunkban, bárha nem is akkora, milyennek azt az ellenzéki nagyító üveg a balközép jövő hasznára igyekezik felmutatni.

Ha az erdélyi bérczek közt körültekintünk, látnunk kell a „hátramaradás”-t és pedig „főleg politikai tekintetben,” s a mi legelszomorítóbb ép a magyar elem közt.

Századok óta élünk a mesterien számító, hajlékony szász atyafiak szomszédjában, s még so tanultuk meg tőlük, hogy a kisebb számnak egy-ség ad erőt; hogy fenyegetett, erősen veszélyeztetett posztó védeménél az egy czélért harcoló külön fegyvernemeknek úgy kell felállítva lenni, hogy a döntő órában rögtön egymás támogatására sielhessenek, különben odavesz posztó és védők egymásután.

Nézzük csak, így van-e ez nálunk az erdélyi részekben, „politikai szempontból” vizsgálván az állapotokat, kiválóan a „pártállás”-t.

Azok, kik tőlünk többet, kevesebbet kívánnak, avagy ki akarnak csikarni; nemkülönben a kik mindenünkből óhajtanának kiforgatni: szorosan együttartanak, s minden alkalommal megegyeznek abban, hogy minket sarokba kell szorítani, vagy legalább is oly állásba hozni, melyben az orosz-lán-részt nekik legyünk kénytelenek átengedni.

S mit teszünk mi, kiknek saját kárunkon anynyit lehetett — sőt kellett volna okolni?

Megszakadunk. Érettség, gyanúsítás fejlesztői köztünk a pártgyűlölséget, s ez válfalat állít magyar és magyar közé, mintha igen is sokan lennénk, s oly messze lenne a döntő óra, midőn vállvetve, egy emberként kellend helytállani.

A veszélytől baj egyik kutforrása ép az, hogy nálunk feles számmal olyanok is foglalkoznak „politikával,” kik azt, — hogy az erdélyi részek politikai terennünkben a körülmények, az előrelátás lehető legnagyobb mértékét igényli — nem is sejtik, vagy ha igen, többre becsülik a mai nap olcsó és roszul alkalmazott politikai, csak lát-szolagos merészség által becses énjüket előtérbe tűlni, s hogy meglátassanak ledorongolni kések mindazokat, kik a tömegből bármily kevéssé kitűnnek, s kockázatát helyett józan megfontolást ajánlanak.

E fonák oppositionalis viszketeg taktikája mindenben ellenkezik a parlament pártok küzdalmi szabályaival, már csak azért is, mert modora olyan, melyet reformunk nagy előharcosai ugyan használtak egy idegen abszolút kormányval szemben, de soha se alkalmazták volna, egy nemzeti felelős miniszterium, még kevésbé az ország közakarátát kifejező többségi párt irányában.

Ez a meggondolatlan pártmodor, mely a törvény iránti tiszteletet rendíti meg, midőn nem szorítkozik a hiányok tárgyilagosa kimutatására, a jobb higgadt, okadatolt ajánlatba hozatalára, hanem országvesztést olvas ki a törvény §§-eiből, s alkotóit nemzetellenes intenciókkal vádolja minduntalan, — mondjuk ez a módor ássa alá a „politikai moral”-t, megrontja a nemzeti kormány (mely ma deákparti, s holnapután gyhycypárti lehet) — tekintélyét, s így előre elzsbizsítja erélyét, — ez hazánk alkotmányos fejlődését is megakaszthatja, de külveszélyeket is hozhat a meghasonlott nemzet nyakára. Ezekből származik a veszély, mely az erdélyi részeket kiválóan fenyegeti.

Ezért mi is azt mondjuk: az itteni politikai állapotok „szomorú képet” adnak. Politikai ellenfeleinknek, ellenségeinknek bővében vagyunk; csak összetartás, alkotmányos többség és jövő kormányképes ellenzék közel egymáshoz járása tarthatja velök szembe a nélkülözhetetlen politikai egyensúlyt, még is, mig amazok láttávolban, szoros csatlakozásra készen állanak, mi szétválunk, s vannak bölcsünk, kik még nagyobb szétszakadásra unszolnak. Nem gondolják meg e jó urak azt, kiknek javára rendezik e saját erőnket fogyasztó, mert szétforgácsoló tusát?!

Az erdélyi magyarságot történelmi tradíciók utalják és vezetik a mérséklet középutjára.

A mohácsi veszedelem óta olyan államviszonyok közt találta magát az itteni magyarság, hogy hogy akarva, nem akarva a többet észszel mint erővel politikát kelle követnie; e politikai érzék

átment a késő unokák vérebe, s ezért óvakodunk a tulradicalismustól; a régi és újabb időkben tett tapasztalás is az erdélyi magyarság kezébe adta a gyakorlati számítás vezérfonalát; meggyőződésből tartjuk azt kézben, tudva, hogy csak az önmérseklét által haladhatunk el a minket környező veszélyek közepette, s tulheves fellépés által nemcsak a kis részre, de az összes nagy hazára is veszedelmet hozhatnánk — hoznánk is bizonyval.

Mi magunk is azt óhajtanók, hogy gyorsabb lépésekkel haladassunk a szellemi és anyagi gyarapodás terén; hanem, mielőtt kiméletlenül bírálnánk, számba vesszük a lehetőséget, s ha látjuk, hogy a kül- és belviszonyokhoz képest, s épen nem óriási erőnkhez mérten lassan bár, de fokozatosan emelkedünk, — nem kezdjük reá a riadót, látva, hogy az évek nem folynak le örvendetes eredmény nélkül; e felett számba vesszük a kezdet nehézségeit, s főleg azt is, hogy azok is segítnek a többség elé akadályokat gördíteni, kiknek feladatuk lenne ép ezek eltávolításában segédkezni.

A „Hon.” közelebről a baloldal szaporításában keresi az „erdélyi részek” politikai állapotának javítását; mi abban látók az üdvet, ha a baloldal, legalább itt nálunk félre tenné az eddig használt kétélű fegyvereket, s több tapintattal foglalna állást a jobboldaltól nem igen távol. Ebből azután igazán nagy haszna lenne úgy az erdélyi részeknek, mint magának az önuralom erényében példát adó baloldalnak; ha a modort a taktikát így megváltoztatják s így sürgetnek erélyes szabadelvű haladásra, a haza közérdekeinek hódolva — mások politikai meggyőződését is tisztelve — akkor vállvetve bizonyval könnyebb lenne a tagadhatlanul mutatkozó protectiót szűkebb térre szorítani, s az áttekinthetely illetéktelen vezérkedésének is elmondhatnók az eddig és ne továbbot.

Nem az az orvosság: győzzön a baloldal! hanem győzzön a közérdek, s jobb- és baloldal együtt álljanak elébe a közjót megocsonkító önérdéknek, — az érdemet fitymáló, mellőző protectiónak. Ez mindnyájunkra áldást hozna, ez mentené meg az erdélyi részeket is a pártviszály súlyos bajaitól.

S.-Szt.-Györgyön, 1871. aug. 19.

Tisztelt szerkesztő ur! A mily meglepéssel fogadta a városok polgársága a törvényhozásnak azon gondoskodását, melylyel a városok élére kormányközögeket állítani határozott, ép oly hódoló tisztelettel fogadta apostoli királyunk ő felségének azon legkegyelmesebb elhatározását, melylyel városunk élére a Háromszék közigazgatásában oly jelentékeny szerepet vitt kézdíszéki királybíró és országgyűlési képviselő Lázár Mihály urat kinevezni méltóztatott. Valóban e kinevezés, ismerve főispán Lázár Mihály munkásságát, tapintatos eljárásait, melylyel egy a magas kormány, mint a nép elismerését többször kiérdemelte, örvendetesnek mondható.

Háromszék közigazgatási és törvényszéki tisztikara e hó 22-én fogja becsutisztelgését Dálnokba megtenni egykori vezetője már főispán Lázár Mihályval. Ugyan ez alkalommal fogja az egyesült 7 testvérvárosok küldöttsége is főispánunknál tisztelgését megtenni, előre is kijelentvén ezzel, hogy a testvérült városok tárt karokkal fogadják szeretett főispánjukat és ennek vezetése alatt kívánnak a közjóért munkálni.

Mondják, e tisztelgő küldöttségekhez fog csatlakozni a helybeli kir. urbéri törvényszék és a háromszéki honvédszázalaj tisztikara is.

Várva várjuk, hogy főispánunkat városunk kebelében is üdvözölhessük, mely alkalommal polgárságunk kiválóan akar szeretet-kifejezésében első lenni: a részletekről is irni fogok. Egy polgár.

Törvényhatósági szabályrendelet

az állandó választmány alakításáról és szerkezetéről.

1. §. Udvarhelyszék közönségében az 1870. évi XLII. t.-cz. 43. §-a által a törvényhatósági bizottsági közgyűlésekhez utasított tárgyaknak a tanácskozással kellő előkészítése tekintetéből a hivatkozott törvényzikk 44. §-a értelmében állandó választmány alakítottatik.

2. §. Az állandó választmány áll: a törvényhatósági bizottság által saját kebeléből három évenként választandó 42 tagból. A törvényhatósági szaktisztviselők az állandó választmány üléseiben hivatalos állásaikból kifolyólag kötelesek részt venni. Az állandó választmány joggal bir szakismeret igénylő tárgyak felvétele alkal-mával üléseibe oly magán szakértőket is meghívhatni, a kik a törvényhatósági bizottságnak nem tagjai.

3. §. Az állandó választmány rendszerint elnöke az alkirálybíró, kinek tisztét — ha annak teljesítésében távollét vagy más ok által akadályozva van — az állandó választmány által saját kebeléből három évre választandó alelnökök egyike teljesíti.

4. §. Az állandó választmány jegyzőkönyvét a fő-jegyző, ennek távolléte vagy akadályoztatása esetében pedig a szakosztályi jegyzők egyike vezeti.

5. §. Az állandó választmány ülésein az előadói teendőket a szakosztályi jegyzők végezik.

6. §. Az állandó választmány minden hó első hétfőjén, s a mennyiben ez ünnep volna, a legközelebbi köznapon és a törvényhatósági bizottsági gyűléseket közvetlenül megelőző napokon rendes üléseket tart. A törvényhatósági bizottsági gyűlések tartamára pedig a választmány ülései állandóknak nyilvánítottak. Rendkívüli ülések annyiszor hívhatók össze, a hányszor azt az elnök illetőleg az alelnökök vagy a szakosztályok egyike szükségesnek látják. Az ülések összehívása az elnök illetőleg az alelnök által eszközöltetik.

7. §. Az állandó választmány a hozzá utasított tárgyaknak a legközelebbi bizottsági közgyűlés előtt vagy az általa kitűzendő időpontban leendő felvételét nem tagadhatja meg s köteles véleményeit szabatosan szerkeszteni s azokat a főjegyzőnek a tárgyratokkal együtt átszolgáltatni.

8. §. Az állandó választmány a törvényhatósági bizottsági közgyűlésekhez tartozó tárgyak rokonsága szerint négy szakosztályban végzi a hozzá utasított teendőket. Az I-ső szakosztály köréhez tartoznak: a) A szabályrendeletek alkotását; b) választó és közigazgatási kerületek alakítását; c) új hivatali s más állomások rendszeresítését és a már létezők megszüntetését; d) a községi folyamodások ellátását és e) a rendőrségi és a közegészségi viszonyokat tárgyzó ügyek. II-ik szakosztály köréhez soroztatnak: a) a törzsvagyon elidegenítését, szerzését és bérbeadását; b) kölcsönök felvételét; c) a törvényhatósági és községi költségvetések megállapítását és a zárszámadások megvizsgálását. és d) a tisztviselői fizetések szabályozását tárgyzó ügyek; végül e) mindazon községi ügyek, a melyeknek megbírálása pénzügyi szakismeret igényel. A III-ik szakosztály eljár az utcsinálást s más középítkezéseket tárgyzó ügyekben. A IV-ik szakosztály ügykörébe utasítottak: a) a népevelést; és b) a statisztikai adatok gyűjtését és táblázatok összeállítását tárgyzó ügyek; végre c) minden ügyek, melyek az I. II. és III. szakosztályokhoz utasítva nincsenek.

9. §. A szakosztályok mindenike 11 tagból áll, s azokba a választmányi tagok a lehetőségig hajlamuk és tetszésük szerint iratják be magukat. A tisztviselőknak a szakosztályokba beosztása a hivatali szakma szerint a választmány által eszközöltetik.

10. §. A szakosztályi üléseken az elnöki tisztet a szakosztályok által saját kebelükből választandó elnökök teljesítik. A szakosztályi elnökök távolléte vagy akadályoztatása esetében a szakosztályi elnöki teendőket — azoknak felkérése folytán — az alkirálybíró köteles végezni.

11. §. A szakosztályoknál az előadói köteleességet az alkirálybíró beosztása szerint a törvényhatóság négy jegyzője; a jegyzőkönyvvezetői teendőket pedig a szakosztályok által saját kebelükből választandó jegyzők s ezek távolléte vagy akadályoztatása esetében sz előadói teendőkkel megbízott törvényhatósági jegyzők teljesítik.

12. §. A szakosztályi üléseket illetőleg a jelen szabályrendelet 6-ik §-ában foglalt határozványok szolgálnak irányadóul. A szakosztályi üléseknek azonban a választmány összes üléseit mindenesetben meg kell előzniök.

13. §. A szakosztályok a hozzáutasított tárgyaknak a legközelebbi következő közgyűlés előtt, vagy a törvényhatósági bizottság által kitűzendő időpontokban leendő felvételét nem tagadhatják meg s kötelesek véleményeiket szabatosan szerkeszteni s azokat előadóik által az állandó választmány ülésein a netalán létező külön véleményekkel együtt előterjesztetni.

14. §. Az állandó választmány és a szakosztályok ülései nyilvánosak.

15. §. Az állandó választmány ügykezelését és tanácskozási rendét a továbbiakat illetőleg a törvényhatósági bizottságnak bemutatandó határozat által ön maga állapítja meg.

Hogy áll a tűzoltászat?

Kolozsvárt 1871 aug. 22.

Szükséges lesz talán, mielőtt ígért szavamat beváltanám az, hogy a tűzoltászat ügyének miben állásától is szóljak.

Városunk érdemes előjárói névszerint: Minorits K. tanácsos, Csiszár S. főkapitány és Müller S. alkapitány urak eléggé szorgalmasan fáradoznak abban, hogy az önk. tűzoltókar mielőbb megalakulhasson; de miután a tudva lévő id. polgármesteri választás foly, más tárgyra idő nem lehet.

Nagyon tövednek, kik azt hiszik, hogy a tűzoltászatból ezuttal nem lesz semmi. Már is különböző sisak, kötél, fejsze, sip minták sat. vannak Seltenhofer Fr. soproni gépész által beküldve, melyek közszemlére a főkapitányi hivatalban felállítják. Ugylátszik azonban, hogy a tűzoltászat ügyét némelyek még nem méltatják komoly figyelemre még kevésbbé jó akaratra, hanem gáncos és neveltség tárgyává tűzik azt. Akadtam magam is olyanokra, kik a dolgot liram lárumnak nevezik, s felhozzák, hogy ezelőtt sem volt s mégis el lehetünk nélküle. Azután nem is oly valami nagyszerű életszükség mint azt hirdetik sat. Mások a népet lebeszélük úgy

átokoskodván, hogy mindenkinek kötelessége az égő háztetőre mászni oltani. Olyanakra is találtunk a kik azt vitatják, hogy rendszeres torna iskola nélkül önkéntes tűzoltó kar alakításával nem is boldogulhatni.

Volt alkalmam Budevitz drezdai tűzoltó tanár úgy Rösck Fr. soproni realtanár és tűzoltó parancsnok uraktól részint tanórákon, részint pedig barátságos társalgás közben hallani, hogy „Azon nézet, miszerint egy önkéntes tűzoltó csapat szervezése feltételezi a rendszeres tornaszatot, hogy előbb tornaegyletnek kell ott lennie, hol tűzoltókat akarunk felállítani — alaptalan sat.” Megisjárná a dolog, ha a szegény közművesnek, ácsnak, cserepesnek előbb torna iskolába kellene járnia csupán azért, mert ő e mesterségekre érez hajlamot, képességet st.

Kérdezzük meg önmagunkat, mire érzünk hajlamot, képességet? Ha meglettük rendre hozzá fogunk s a gyakorlat után megtudjuk mire vagyunk mi, mire lesz más alkalmasabb? — Azután meg nem kell ám minden tűzoltótagnak a ház tetőre másznia, és nem is egynek a fecskendő esővét és annak víztömlőjét tartania, hanem erre is vannak alkalmas tömlőtartók; azután meg nem az égő ház tetőre kell ám mászni, hanem a szomszédokéra — továbbá karabélyá s más eszközei arra valók, hogy magát biztosítsa a létrán.

A mászáshoz nem értőt bizonyára nem fogják parancsnokai a halálba küldeni, hanem olyakat használnak a tetők megmászására, kiknek erre képességök van. Minden tagnak megvan a maga teendője, annál többet, vagy kevesebbet úgy sem szabad tenni — s ezt az egyfélélt pedig vajmihamar begyakorolja, hisz Uebung macht dem Meister.

Eenyit egyelőre a szülők megayugtatására és a azok számára, kik féltik családtagjaikat az önk. tűzoltó egylet tagjaivá felavatni.

Vasady Gyula J.,
a győri önk. tűzoltókar mentő csap.
alhadnagya.

Az erdélyi gazd. egylet vándor-gyűlése és tárlatának hivatalos programja.

(Folytatás.)

A tárlat. Állattárlat. I. osztály: Szarvasmarha. Belföldi, vagy magyar faj. a) Egy drb 3-ád fü bika. Jutalmak: Első díj 8 db. arany, második díj 4 db. arany, harmadik díj egy dicséző oklevél. b) egy db. 4-öd fü jó tejelő tehén. Jutalmak: Első díj 5 db. ar., második 3 db. ar., harmadik díj egy dicséző oklevél. c) Egy pár 4-öd törmas ökor. Jutalmak: Első díj 6 db. ar., második díj 3 db. ar., harmadik díj egy dicséző oklevél. d) Egy db. 2-öd fő bika. Jutalmak: Első díj 3 db. ar., második díj 1 db. ar., harmadik díj egy dicséző oklevél. e) Egy db. 2sod fü önöborju (cisző.) Jutalmak: Első díj 3 db. ar., második díj 1 db. ar., harmadik díj egy dicséző oklevél. A kiállítási kedv ösztönzésére a csak oklevéllel jutalmazott kiállítóknak költségei némi mértékűes fejében, az oklevél mellé u. n. mértföldpénz adatik, a hajtási távolság minden mértföldje után legalább 20 kr. Ezen kedvezményben azon állatok is részesülnek, melyeket a bíráló bizottság kiüntetésére még érdemeseknek ítél, de részükre a megszabott szám miatt oklevél nem jutott.

II. Osztály: sertés. Belföldi vagy magyar faj. a) Egy szép tenész kan. Jutalmak: Első díj 4 db. ar., második díj 2 db. ar., harmadik díj egy dicséző oklevél. b) Egy szép kocsa. Jutalmak: Első díj 2 db. ar., második díj 1 db. ar., harmadik díj egy dicséző oklevél. d) Egy szép süldő. Jutalmak: Első díj 1 db. ar., második díj 1 db. tallér, sarmadik díj egy dicséző oklevél.

Terménytárlat. I. Mezei termékek osztálya: 1) Buza ösi, tavaszi. 2) Rozs. 3) Árpa. 4) Zab. 5) Törökbuza. 6) Burgonya. 7) Répa. 8) Olajmagvak. 9) Takarmánymagvak. Jutalmak 2 db. ezüst érem, 3 db. bronz, 6 dicséző oklevél.

II. Fris gyümölcsök osztálya: 1) Csemegeszőlő. Jutalmak: 1 db. ezüst érem gyűjteményért, 3 db. bronz érem, 5 dicséző oklevél. 2) Alma- s körte-csoportozatok. Jutalmak: 3 db. ezüst érem gyűjteményért, 4 db. bronz érem, 10 dicséző oklevél. 3) Különféle gyümölcs. Jutalmak: 2 dicséző oklevél.

III. Borok osztálya: 1) Asztali borok. Jutalmak: 2 gb. ezüst érem gyűjteményért, 4 db. bronz érem, 8 dicséző oklevél. 2) Fajborok. Jutalmak: 1 db. arany érem gyűjteményért, 5 db. ezüst érem, 10 db. bronz érem. (Vége követ.)

Lapszemle.

A „Reform” a délszlávokkal való barátságos állás szükségét hazai politikánk egyik vezéreszméjének jelenti ki. E barátságos viszonyra való törekvést már csak azért is feladatunkká kell tonni politikánkban, mert nincs köztünk ellentétes érdek, sok tekintetben pedig egymásra vagyunk utalva. Igaz, sok ellenséges tendencia furakodik e kölcsönös egyetértés és barátság közé, ilyen a panszlavismus, a délszláv unio, stb. Az idő azonban

*) Lásd. Rösck Fr. Feuerwehrbüchlein 11. lap, és Kloss Turnkunst 483. lap.

előbb-utóbb fel fogja tüntetni, hogy ez eszmék légrák, nevezetesen a panszlávismus természeténél fogva ilyen, a délszláv uniónak, vagyis a vérmesebbek szűkebb reményei szerint a délszláv császárságnak pedig azért nincs jövője, mert sem történelmi és földrajzi alapja, sem jogi és aetnographiai igazsága, és az azt alkotandó népek egyvalási, mint kereskedelmi érdekből származó különféleségénél fogva sem gyakorlati lehetősége nincs, — de feltevére, hogy megállhatna ez unio, melynek ellenségei nem vagyunk, de kételkedünk benne, a jelzett politikát akkor meg inkább kellene követnünk úgy a horvátok, mint szerbek, montenegróiak s egyéb a török szorzenítés alatt álló nemzetekkel szemben, hogy ezek idő jöttével megértsek a köztők és köztünk levő érdekösségeit, s a kölcsönös támogatás szükségét belátva, hasonlóra buzduljanak.

Az „Ung. Lloyd“ igen helyesnek mondja, hogy a drezdai socialista kongressus levetette az álcát s valódi alakjában mutatkozott mint engesztelhetlen ellensége minden társadalmi intézménynek. A világ most legalább tudja, mit tartson elveiről. A baj komoly, de még komolyabbá válhatna, ha ferde eszközök alkalmaznának ellene. Ily társadalmi sebeket nem lehet a kard élével meggyógyítani. A kormányok szövetsége, melyet az ultra-konzervatív lapok ajánlanak, s a repressiv intézkedések inkább elméletben, mint gyakorlatban látszanak hasznosoknak, mert első követelményük a reakció volna, mely a socialissmussal együtt a szabadságot is eltemetné. Nem volna-e jobb, ha Anglia példájára az elégtelen elemeket távol gyarmatokba telepíték le s a kormányok minden évben e célra bizonyos összegeket vennének fel a költségvetésbe, sem hogy fővárosaikat s műremeikeiket a pusztulás veszélyének tegyék ki? A társadalmi kérdés egyébiránt nem mindenütt ugyanazon aggasztó alakban mutatkozik, s különösen hazánkban a socialissmus oly szűk körre van szorítva, hogy a dolgon már akkor is segítene, ha a munkások állapotának nagylelkű, de elhamarkodás nélküli javítására határoznák magukat.

Sz.-Udvarhelyről — f. hó 19-ről — írják nekünk: Király ő felsége születésnapját megelőző este, fényes világítás tükrözve vissza anyavárosunk összes lakosságának a szeretett uralkodó iránti hűségét és odaadó ragaszkodását. Másnap a széki és városi hivatali és magántestületek itt levő összes személyezete, a zászlós czéhek hosszú sorai és a lakosság sűrű tömegei egész ünnepélyességgel vonultak, előbb a plebánia, azután a reformátusok templomában tartott hálaisteniszteletre. Templomozás után főkirálybíró ő méltósága, a különböző hivatali és magántestületek tisztelgéseit fogadta, egyszerűsind pedig a nap ünnepélyességének emelésére díszebédet rendezett.

Legujabb táviratok.

Páris, aug. 21. este. Egy itt megjelent röpiratban, — melynek címe: „Poroszország Keleten“ — ki-

mutattatik, hogy Angolország a legközelebbi időben teljes tönkrejutás által fenyegetettik, a mint az Németország által Franciaország számára is előkészített. Ezen tönkrejutás szükségessége Bismarck terveinek kivételére, ki még mindig fél az angol francia szövetségtől. A röpirat azt mondja, hogy Franciaország nem fog többé leveretni addig, míg Anglia erős. Továbbá megjegyzi: Bismarck, Oroszországgal szövetségbe, Egyiptomot, Triestet és Antwerpent ejtén hatalmába, — míg Oroszország Kelet-Indiát foglalná el. Az idevonatkozó szerződés már alá is lenne írva.

Páris, aug. 22. Mint állítják, valószínűleg a következő megegyezés jöved létre: Thiers meghatalmazása „a köztársaság elnöke“ czímmel addig tart, míg a jelenlegi nemzetgyűlés. A szünet után a nemzetgyűlés alkotmányt fog megszavazni.

Róma, aug. 22. Az Abruzzókban néhány nap óta igen heves földrengéseket éreznek. A lakosság e miatt nagy aggodalomban van.

Páris, aug. 21. Délfranciaországban tömeges petitiók vannak forgalomban, melyekben a nemzetgyűlés feloszlását kívánják.

KÜLFÖLDI HIREK.

A „Patrie“ szerint Oroszországban nagy katonai előkészületek történnek, és Sándor császár, Lefló tábornok, a francia követ kíséretében, 12-kén meglátogató a zarskoje-seloi táborn. Ugyanezen lap azt állítja, hogy Poroszország kiegészíti ezredének kereteit, fegyverkezéseit lökelyesbíri s addigél hallatlan mérvben gyűjt készleteket. E lap azon hitét fejezi ki, hogy ezen előkészületek Poroszország részéről Oroszország ellen vannak irányozva.

London, aug. 21. A parlament ma elnapoltatta. A királynő üzenete azt hangsúlyozza, hogy az Európában egujabbban történt fontos események a korona és a külhatalmak közötti barátságos viszonyokat nem veszélyeztették, és ezeket mondja: A kormány minden felmerülő nemzetközi kérdésekben egyedül arra fog törekedni, hogy az általános egyetértés és a közjog fenntartassék. Az üzenet biztosan reméli, hogy a londoni conferentia határozatai Kelet jólétének és nyugalmanak biztosítására tevékenyen fognak hatni. Az üzenet továbbá különös meglepéssel emlékszik meg az Amerikával való jó viszonyokról és a washingtoni szerződésről. Felemlíti a francia kormány azon óhaját, hogy az 1860-ki kereskedelmi szerződés némely határozatai megváltoztassanak; végül hajlandóságát fejezi ki ezen változtatások iránt, hogy a sürgető szükségén segíten legyen; azonban nem szívesen fogadna oly változtatásokat, melyek képesek lennének a két ország kereskedelmi forgalmát korlátozni. A királynő felemlíti végül az élénk kereskedelmi tevékenységet, és szerencsét kíván a kedvező természeti kilitásokhoz.

A francia sajtó és közvéleményt kizárólag Rivet indítványa foglalkodtatja elannyra, hogy a commune pere csak középszerű sensatiót képes kelteni. A nemzetgyűlés bizottságaiban a leghevesebb viták merültek fel

azon bizottság tagjainak megválasztásánál, mely a Rivet-féle javaslat vizsgálásával volt megbízandó; a jelen volt 650 képviselő közül 340 a javaslat mellett 310 pedig ellene nyilatkozott.

Az orosz hivatalos lap egy czári ukázi közöl, mely St. Pétervárat városát elkülöníti a kormányzóságától s külön hatóságot állít fel a zsekáváros számára. A rendőrfőnökség eltöröltetik s a városi kormányzat és rendőri ügy vezetése egy városi főnök kezébe tétetik le.

UJDONSÁGOK.

— **Királyné ő felsége** mint az „Ung. Ld.“ értesül, már a papokban elhagyja Ischl-t és egyenesen Budára, illetőleg Gördbökre megy, hol október között szándékszik maradni. Késő ősszel a királyné néhány napot tölt Schönbrunnban s ezután Meranba megy, a hol a telet tölti.

— **Makoldy Sámuel** eddigi városi főbíró és törvényszéki elnök a szerdán d. u. 3 órakor tartott városi közgyűlésen Kolozsvár sz. kir. város ideigl. polgármesterévé választott, 91 szavazó közül 48 szavazattal. A nagy számmal megjelent képviselők harsányjelenlétüdvözöltek az újonnan választottat, ki igen csinos beszédben köszöntötte meg a megválasztást, s ajánlkozott, hogy a közigazgatási teendők mellett a törvényszékek rövid időn bekövetkezendő szervezéseig a törvényszéki elnökséget is ellátandja, s minden tehetséget és képességet odafordítandja, hogy mindkét feladatnak megfelelhessen. A nagy többség élénk helyesléssel fogadta a polgármester és főbíró ur ez önfelajdózkodó hazafias ajánlatát, s ismételve zajosan megjelenezte. Kétséget nem szenved, hogy a tiszt. polgármester és főbíró ur azon alapos képzettségű és e város közdolgainak vezetésében számos éveken át szerzett sokoldalú tapasztalatainál fogva adott szavát teljesen beváltandja.

— **Tüzművészeink szaporodnak.** Jövő vasárnap Szabó Lajos (nem Ferencz) rendez a sétatéri tó körül tűzijátékot, első kísérlet képpen.

— **A ciszlajthán kiegyezkedési actióra** nézve a „Pokrok“ egy bécsi levelezője jelenti, hogy a kiegyezés általánosítása czéljából megérkeztek Bécsbe dr. Smolka Lembergiből, Giovanelli Tirolból és Klacs Dalmáthomból; a cseh bizalmi férfiak is ott időznek.

— **A budai, zágrábi, nagyszabeni és temesvári országos katonai törvényszékek** továbbá a nagyszabati rokantház — törvényszék polgári jogügyekben eddig gyakorolt bírói hatóságokat f. évi szeptember 1-én megszüntetik. Azon százados és főhadnagy hadbírák, kik ezen törvényszékeknél alkalmazva voltak, a helyőrségi hadbíroságnak fognak alkalmaztatni.

— **Gasteinből távirják**, hogy a Straubinger szállodában elfogtak egy egyént, ki minden áron be akart menni Bismarckhoz. Az állítá, hogy orosz, de azután kitűnt, hogy francia. Bismarck kívánatára ezen egyént azonnal szabadon bocsáták.

— **Hivatalos meghívás az erdélyi kölcsönös jég- és tüzkármentesítő társaságnak 1871 évi sep-**

tember hó 21-én Kolozsvárt tartandó rendkívüli közgyűlésére. Az erdélyi kölcsönös jég- és tüzkármentesítő társaságnak 1871. évi május hó 13-án a magas kormány rendeleténél fogva újonnan egybealkult választmány a társaság 1865-ik év végén volt minden biztosító tagját a folyó 1871-ik év szeptember 21-én délelőtt 10 órakor Kolozsvárt a város községi gyűlés termében tartandó rendkívüli közgyűlésre azon tiszteletteljes figyelmeztetéssel hívja meg, hogy a megjelenők a társulat függőben lévő ügyeinek vég lebonyolításáról előterjesztendő választmányai, valamint szintén igazgatói javaslat érdemében a megjelenőket úgy mint a megnevezett jelenőket egyformán kötelezőleg okvetellenül határozni fognak. A ki a közgyűlés tárgyról bővebb értesülést kíván, találja meg az igazgatóságot, mely az erről készen álló könyvmatu írott választmányi előterjesztéssel postán vagy akár rövid uton szolgálni fog. Költ. Kolozsvárt a választmányának 1871 augusztus 21-én tartott gyűléséből. **A választmány.**

— **A szivarkészítés és a szivarfogasztás** évről évre növekszik. Hivatalos kimutatások szerint a magyar kir. dohánygyárakban 1869-ben 271.953,000 db. szivar készült, míg már a mult 1870-ik évben 369,473,000 darabra rugott a gyártott szivarok száma.

Távirati tudósítás a bécsi börzéről.
Aug. 23-ról: 5% Metalliques 60.15.5% Nemzeti kölcsön 70.—. 1860-diki államkölcsön 102.40. Bankrésztvények 766. Hitelrészvények 291.50. London 121. 25. Ezüst 120.65. Cs. kir. arany 5.80. Napoleondor 9.68 1/2.

Földterhermentesítési kötvények: Magyar 80.—. Temesi 78.50. Erdélyi 77.25. Horv.-Slavon 86.25.

Tulajd. és felelős szerkesztő: **Sándor József.**

N y i l t t é r .

(215) 25-40

Titkos betegségeket és tehetetlenséget

(elgyengült férfierő) gyógyít gyökeresen fényes és tartós siker biztosítása mellett

HANDLER MÓR

orvos- és sebésztudor, szülés és szemész. Rendel naponként délelőtt 11 óratól 1-ig és délután 3 óratól 5-ig. Lakik Pesten, Lipót-város, nádorutca 13. szám 1-ső emelet 14 sz.

Dijjal ellátott levelekre azonnal válasz adatik.

IV. Beküldetett. 12.

A delicat **Revalescière** du Barry minden nyavalyát meggyógyít, a mely a gyógyszernek ellentáll; u. m.: gyomor-, ideg-, mell-, tüdő-, mirigy-, nyálhártya-, lélegzési-, hólyag- és vesebajokat, gumót, vérhas, száraznyavalyát, mellszorulást, köhögést, emésztéshiányt, szorulást, hideglázt, szédülést, vértululást, fulguzást, émelygést és hányást még teherben is, diabest, buskomorságot, soványkodást, csuzat, közhvényt, sárgalázt. — Kivonat 72,000 elismervényből gyógyulásokról, melyek minden gyógyszerrel dacoltak.

Hivatalos.

Sz. 536—1871. 2—2 (245)

Arlejtési hirdetmény.

Vallás és közoktatási minister ur ő nagyméltósága idei 17,189 szám alatt kelt magas rendeletével Borsán — Dobokamegyében — egy állami népiskola fölépitését elhatározván, ezen építménynek vállalkozás utáni biztosítása végett, folyó 1871. évi szeptember 11-ik napján délelőtt 10 órakor Borsán a községi háznál szóbeli és írásbeli ajánlatok elfogadása mellett nyilvános árlejtés fog tartatni.

Az iskola épület hossza 9° 2' szélessége 5° 1', és állani fog egy tanterem, előszoba, két lakszoba, egy konyhábol, — továbbá megkivántatik egy kút felállítás a iskola telkén, és az iskolateleneknek, mely 1 hold 1020 □ öl kiterjedésű, tisztított vesszöből, tövissel fedett bekerítése.

Kő- és porondhordást, valamint szükséges kézi és igás napszámokat a községi szolgálatja ki. A többi építkezési és felszerelési költségek az anyagokkal együtt 5696 frt 69 kirra helyesbítettek.

A tervrajz, költségvetés, árlejtési feltételek, mai naptól fogva a Kolozs-Dobokamegyék tanfelügyelősége irodájában Kolozsvárt belközép-utca 530. szám alatt megtekinthetők.

Felhívának vállalkozni szándékozók, hogy e fenn kített határidőre az előirányzott összeg után számítandó 5% bánatpénzzel ellátva — a kitért helyen vagy személyesen jelenjenek meg, vagy írásbeli jogérvényes ajánlatokat az 5% bánatpénz csatolása mellett idejekorán küldjék be, — az írásbeli ajánlatban kitéendő határozottan; hogy a borsai állami népiskolára vonatkozó tervet, költségvetést és feltételeket látta, megértette és az előirányzott összegről számítandó — % leengedés mellett teljesíteni magát kötelezi.

Kelt Kolozsvárt, 1871 augusztus hava 16-kán.

A kolozs-dobokamegyei tanfelügyelőség.

Elismervény sz. 58.471.

Prunető (Mondovi mellett) 27. oct. 1869.

Uram! Biztosíthatom önt, hogy a mióta a csodálatos **Revalescière** du Barryt használok, azaz 2 év óta, nem érzem többé aggkorom nehézségeit sem 34 évem sulyát. Lábszáram ismét nyulánkok, látásom oly jó, hogy nincs szükségem szemüvegre; gyomrom erős, mintha 30 éves volnék. Szóval, egészen megifjodottnak érzem magam; hiszönkölok, gyonást hallgatók, betegekét látogatók, meglehetősen hosszú utakat teszek gyalog, eszem tiszta, emlékem világos. Kérem e nyilatkozatomat nyilvánossá tenni, úgy a hogy és hol önnek tetszik. Köteles szolgálja

1—3 (244) Sz. 1557—1871.

Hirdetmény.

Béra János-féle V.-Hunyad városában, alszeg utcában 435 h. sz. alatt fekvő, tartozás törlesztése végett bíróilag eladott, s folyó év június 2-án alóli által képviselt gy.-fejérvári fölisztelendő káptalanra szabályszerűleg átruházott, és jelenleg telleges birtokában álló telkes lakház kerttel, azon telekhez járuló még egy más épülő félben álló értékes köházsal, szintén köből épült de fedélnélküli köistálóval, kamarával, szekér szinnel együtt, szabad kézből eladandó; idei szeptember 20-án pedig, ha eddig a tulajdonos káptalan előtt vásárolt nem jelentkezik, Vajda-Hunyadon a helyszínen tartandó nyilvános árverés után, a többeit ígérőnek örökáron, készpénz fizetés és kellő szavatosság mellett fog el és átadatni. Kiküldési ára o. é. 3000 frt. ahoz léssen 10% százalékkal a bánatpénz is szabandó.

Kiterjedése és bírói becslése kitűnik, egyszerűsint megtekinthető az 1868 február 22-én törvényszerűleg foganasított becslési végrehajtás felől vezetett s alóli kezeli közt létező jegyzőkönyvből

Fogarasi Antal káptalani teljes fehatalmazott biztos.

4296

1599

1—3 (247)

Pályázat.

A marosparti m. k. sóbányahivatálnál beöltendő az ellenőri állomás, melylyel a XI-ik rangfokozat, évi 700 frt. fizetés, szabadalakás, vagy ennek hiányában 15% lakpénz, 12 bécsi öl tűzifa járandóság, és biztosítékul a fizetés 2/3-ának megfelelő összeg letételének kötelezettsége van egybekötve.

Pályázók szolgálati és minősítvényi táblázat felserelt folyamodványaikat, jártasságuknak a só- és pénzár kezelésében, a számvitelben és a magyar fogalmazásban, hiteles kimutatása mellett, f. é. szeptember hó 24-ik napjáig alóli igazgatósághoz előljárásságaik után nyujtsák be.

A m. k. bányai igazgatóság. Kolozsvárt, 1871 augusztus 14. én.

vánossá tenni, úgy a hogy és hol önnek tetszik. Köteles szolgálja

Castelli Péter abbé,

Bach. és Theol. és prunetői plebános, Mondovi kerület. Táplálóból levén a húsnál, a Revalescière felnötteknél és gyermekeknél 50-szer behozza árát gyógyszerkezelésben.

1/2 fontos bádog szelencékben 1 frt. 50 kr. 1 1/2 2 frt. 50 kr., 2 1/2 4 frt. 50 kr., 5 1/2 10 frt., 12 1/2 20 frt., 24 1/2 36 frt.

Revalescière csokoládé poralak- és táblákban: 12 csészére 1 frt. 50 kr. 24 csészére 2 frt. 50 kr.

3—3 (243)

Arlejtési hirdetés.

Tordamegye tisztsége árlejtésen fogja kiadni a kisbányai határon levő 350 öl hosszú szikla-szoroson átvezető utban eső összes mintegy 300 köb öl szikla ellövetését, s ugyanott egyszerűsind az ut felszínének megalakítását.

Nem hivatalos.

Az intézet két részre oszlik: a) iskola, b) szakfolyamok. Az iskola 3 évfolyamból áll: I. előkészítő év; II. iskolai tanítás; III. gyakorlati munkásság. — A szakfolyamok: I. külön osztály; II. vasúttanfolyam; III. biztosítási tanfolyam; IV. ismételőfolyam a végzett tanulók számára (Egy éves önkénytesek); V. esti iskola.

A tanév kezdődik október elején. Az intézettel egybekötött

Tan-iroda kereskedelmi tudományok számára

czimű külön osztályba, azok számára kik kor, állás, előképzettség és foglalkozás miatt nem látogathatják a tanodát, folytonosan beléphetni.

Oktober 3-kán kezdődik egy esti tanfolyam,

három havi időtartammal, egyszerű és kettős könyvvitel, kereskedői számtan, kereskedelmi levelezés és váltótan felett. Porges igazg.

Továbbá forgalmi vasút-, üzlet- és távirat szolgálat iránt azok számára, a kik vasúti hivatalnoki állomásokat akarnak nyerni, előkészítő tanfolyam lép életbe.

A tanári kart a cs. kir. szab. északi vaspálya legjobbhírű hivatalnokai képezik. Az egész biztosítási szakmára nézve is külön tanfolyam nyitattik.

Az intézetet a cs. k. közoktatásügyi és vallás-ministerium az Ausztriában létező akadémiákkal egyenlővé tette, s e kitüntetés az intézet jeles berendezésével és tanítási eredményeivel indokolta. A tanítási eredmények s az igazgatóság fáradszatos igyekezte oly sikerű verseny teremtett, hogy más intézetek ennek példátlan szervezettel utánozni elhatározták. Beiratások szeptember 26-tól kezdve történnek.

Programmok az intézeti helyiségben és Beck akadémiai könyvkereskedésben, Bécs, Rothenurmstrasse Nro 15, ingyen kaphatók. 3—10 (238)

48 csészére 4 frt. 50 kr. poralakban 120 csészére 10 frt. 288 csészére 20 frt. 576 csészére 36 frt.

Kapható: Barry du Barry és társa által Bécsben Wallfischgasse 8. és Faulk József fűszerkereskedésében, Pesten Török-nél, Brünben Eder F.-nél, Kolozsvárt Binder K. úr gyógytárában bel-monostortutca a Redoute során. Továbbá: Kronstädter József úrnál kül-monostortutca 134 sz., bel-monostortutca 175 sz. és főtér 2. szám a zálogintézetnél, valamint minden városban jó gyógyszereszeknél és fűszerkereskedőknél; a bécsi ház ezen feljül mindenüvé elküldi postai utalvány vagy utánvét mellett.

1—3 (249)

Csekély betéttel tetemes nyereségben részesülhetni egy részletjegy vásárlása egy

braunschweigi

sorozatos sorsjegyre.

Csak 14 frt. lefizetése által egyszer mindenkorra, tulajdonosa lesz az ember egy efféle sorozatos sorsjegy 20-ad részének, a melylyel a szeptember 30-ki húzason

150,000 ft.

nyereségre ezüstben, minden levonás nélkül jártszik, s a nyeresemény készpénzben fog kifizetelni.

Ily részletjegyek csak addig kaphatók, míg a sorozatos sorsjegyek készlete tart.

Braunschweigi sorozatos sorsjegyek ára 135 frt. 1839-ki sorozatos sorsjegyek ára . . . 225 frt.

a Mercur

váltóirodája igazgatóságánál Bécsben, Wollzeile 13.